

Βρυξέλλες, 26 Νοεμβρίου 2024
(OR. en)

16108/24

CULT 124
EDUC 440
AUDIO 111
SOC 862
EMPL 587
SUSTDEV 126
FIN 1065
PI 198
STATIS 127
RECH 514
GENDER 253

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη βελτίωση και την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα ως άνω συμπεράσματα του Συμβουλίου, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) κατά τη σύνοδό του στις 26 Νοεμβρίου 2024.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟ ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

1. Ότι η πρόσβαση στον πολιτισμό αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα σύμφωνα με το άρθρο 27 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο ορίζει ότι κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ελεύθερα στην πνευματική ζωή· ότι τα δικαιώματα που σχετίζονται με την πολιτιστική κληρονομιά είναι συνυφασμένα με το δικαίωμα συμμετοχής στην πολιτιστική ζωή· και ότι τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν πλήρως στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή σύμφωνα με το άρθρο 31 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού·
2. Το Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για το Μέλλον¹, το οποίο επιβεβαιώνει ότι τα πολιτιστικά δικαιώματα είναι ανθρώπινα δικαιώματα και αναγνωρίζει τον ρόλο του πολιτισμού στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και στη διευκόλυνση της βιώσιμης ανάπτυξης·
3. Την ανάγκη διασφάλισης ίσης πρόσβασης και συμμετοχής όλων στον πολιτισμό σύμφωνα με το άρθρο 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα άρθρα 21 και 22 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
4. Τη διακήρυξη MONDIACULT της UNESCO του 2022, στην οποία τονίζεται η σημασία της στήριξης της χωρίς αποκλεισμούς πρόσβασης στον πολιτισμό και συμμετοχής στην πολιτιστική ζωή· τον Χάρτη του Πόρτο Σάντο του 2021², ο οποίος συνηγορεί υπέρ της άρσης των εμποδίων στην πρόσβαση στον πολιτισμό, με παράλληλη προώθηση της συμπεριληπτικότητας και της πολυμορφίας στην πολιτιστική συμμετοχή· τη Διακήρυξη του Κάθερες του 2023³, στην οποία αναφέρεται ότι ο πολιτισμός θα πρέπει να θεωρείται βασικό και παγκόσμιο δημόσιο αγαθό και να τοποθετείται στο υψηλότερο επίπεδο πολιτικής·

¹ Το Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για το Μέλλον εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής των Ηνωμένων Εθνών για το μέλλον (Νέα Υόρκη, 22-23 Σεπτεμβρίου 2024).

² Ο Χάρτης του Πόρτο Σάντο εγκρίθηκε στην ομώνυμη διάσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 27-28 Απριλίου 2021 υπό την πορτογαλική προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

³ Η Διακήρυξη του Κάθερες υπογράφηκε από τους υπουργούς πολιτισμού της ΕΕ στις 25-26 Σεπτεμβρίου 2023, υπό την ισπανική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. Το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να συμμετέχουν σε ισότιμη βάση στην πολιτιστική ζωή, σύμφωνα με το άρθρο 30 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030, τον ειδικό ρόλο της Ευρωπαϊκής Κάρτας Αναπηρίας και του Βραβείου Προσβάσιμης Πόλης στη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία σε παροχές και υπηρεσίες στον πολιτιστικό τομέα·
6. Την πρόσκληση προς την Επιτροπή και τον ύπατο εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, όπως ορίζεται στο πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023–2026)⁴, να εξετάσουν το ενδεχόμενο να προτείνουν ένα στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για τον πολιτισμό, το οποίο θα αντικατοπτρίζει τις κατευθυντήριες αρχές που ορίζονται στο παράρτημα Ι του προγράμματος εργασιών και θα αποσκοπεί στη στρατηγική ενσωμάτωση της προοπτικής της πολιτιστικής πολιτικής και των πλεονεκτημάτων του πολιτισμού σε όλες τις σχετικές πολιτικές, προγράμματα και πρωτοβουλίες της ΕΕ.
7. Την αυξανόμενη αναγνώριση της σημασίας της πολιτιστικής συμμετοχής για την προσωπική υγεία, την ευημερία, την εδαφική και κοινωνική συνοχή, καθώς και για την ενίσχυση της δημοκρατίας, όπως τονίζεται στον τομέα προτεραιότητας του προγράμματος εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023–2026) με τίτλο «*Πολιτισμός για τον άνθρωπο: ενισχύοντας τη συμμετοχή στο πολιτιστικό γίνεσθαι, καθώς και τον κοινωνικό ρόλο του πολιτισμού*» και καταδεικνύεται από τα αποτελέσματα της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «*Πολιτισμός και δημοκρατία: τα στοιχεία*» και του χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ έργου CultureForHealth⁵.
8. Τις προσπάθειες⁶ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της τις τελευταίες δεκαετίες για τη διευκόλυνση της πρόσβασης και της συμμετοχής σε πολιτιστικές δραστηριότητες και την ευαισθητοποίηση σχετικά με το θέμα αυτό·

⁴ Ψήφισμα 2022/C 466/01 του Συμβουλίου

⁵ <https://www.cultureforhealth.eu/>

⁶ Οι προσπάθειες αυτές περιλαμβάνουν το Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης της ΕΕ, το Σήμα Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς, την Ημέρα Ευρωπαίων Συγγραφέων, την πρωτοβουλία «Ο πολιτισμός κινεί την Ευρώπη», την πρωτοβουλία «Πολιτιστικές Πρωτεύουσες της Ευρώπης», τα πολιτιστικά βραβεία της ΕΕ και, γενικότερα, έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

9. Το γεγονός ότι η ευρωπαϊκή πράξη για την προσβασιμότητα καθορίζει απαιτήσεις προσβασιμότητας που σχετίζονται με τον τομέα του πολιτισμού· την οδηγία για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα· την οδηγία και τον κανονισμό για την εφαρμογή της Συνθήκης του Μαρακές σχετικά με την πρόσβαση των ατόμων με προβλήματα όρασης σε έντυπα· την τροποποίηση της οδηγίας για τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), η οποία επιτρέπει την εφαρμογή του ίδιου συντελεστή ΦΠΑ στην πώληση ηλεκτρονικών εκδόσεων και έντυπων εκδόσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δανείζονται από βιβλιοθήκες·
10. Τη σύσταση⁷ της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης που εγκρίθηκε το 2022, στην οποία τονίζεται ο ουσιαστικός ρόλος των δημόσιων πολιτιστικών ιδρυμάτων στην προσέγγιση του ευρέος κοινού, συμπεριλαμβανομένων των νέων, και στην ενίσχυση της πολιτιστικής συμμετοχής και των πολιτιστικών δραστηριοτήτων, ανεξάρτητα από το επίπεδο εισοδήματος και εκπαίδευσης. Η σύσταση τονίζει επίσης την ανάγκη να αναγνωριστεί η συμβολή του πολιτισμού σε μια δημοκρατική κοινωνία και η σημασία του πολιτισμού, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου για τις τρεις διαστάσεις των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης όσον αφορά την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη των κοινωνιών, καθώς και τον ουσιαστικό ρόλο τους στη δημιουργική οικονομία και την ελκυστικότητα των περιοχών.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ:

11. Την εγγενή αξία του πολιτισμού ως βάσης για τη δημιουργικότητα και την αυτοέκφραση, για τη στήριξη της ψυχικής υγείας και ευεξίας και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Ο πολιτισμός συμβάλλει επίσης στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, την καινοτομία, την παραγωγική επιχειρηματικότητα και την οικονομική πρόοδο βοηθώντας τους ανθρώπους να αποκτήσουν βασικές ικανότητες, στηρίζοντας την ανταλλαγή γνώσεων, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και την ενδυνάμωση για την (εκ νέου) είσοδο στην αγορά εργασίας και παρέχοντας εφόδια για τη διά βίου μάθηση.

⁷ Recommendation of the Committee of Ministers to Member States on the role of culture, cultural heritage and landscape in helping to address global challenges (Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τον ρόλο του πολιτισμού, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων) <https://search.coe.int/cm?i=0900001680a67952>

12. Τη σημασία μιας ολιστικής προσέγγισης για τον πολιτισμό και την πολιτιστική συμμετοχή, η οποία έχει ως στόχο να ενσωματώσει στις έννοιες αυτές την πτυχή της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά. Αυτό είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη κοινωνικών στόχων, όπως η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της δημοκρατίας·
13. Ότι η πρόσβαση στον πολιτισμό μπορεί να ανασχεθεί από διάφορα εμπόδια, όπως σωματικούς και προσωπικούς οικονομικούς περιορισμούς· ψυχολογικά εμπόδια· αισθητηριακά, γνωστικά και πολιτιστικά εμπόδια· όλες τις μορφές στερεοτύπων και διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένου του φύλου· τεχνολογικά εμπόδια· την έλλειψη προσβασιμότητας σε δομημένα και εικονικά περιβάλλοντα, πληροφορίες, επικοινωνία, προϊόντα και υπηρεσίες· καθώς και την έλλειψη χρόνου και ενδιαφέροντος·
14. Ότι η πρόσβαση στον πολιτισμό συνδέεται στενά με τα επίπεδα εκπαίδευσης, τις οικονομικές ευκαιρίες, την ένταξη, την προσβασιμότητα, τις γεωγραφικές συνθήκες και τις παραμέτρους υγείας, και ότι απαιτείται να επιδειχθεί προσοχή για την υπερκέραση αυτών των εμποδίων και τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων·
15. Τη σημασία των πολιτιστικών δραστηριοτήτων με βάση τις ανάγκες και τα συμφέροντα των περιφερειακών και τοπικών κοινοτήτων·
16. Ότι μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων τεχνολογιών χωρίς αποκλεισμούς —με εφαρμογή της προσέγγισης «Σχεδίαση για Όλους»— η απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων και γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και η ψηφιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην προστασία και τη διατήρηση των πολιτιστικών αξιών, καθώς και στην παροχή απρόσκοπτης, καινοτόμου, ταχείας και οικονομικά προσιτής πρόσβασης στις εν λόγω πολιτιστικές αξίες, ενώ παράλληλα ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να είναι δημιουργικοί και καινοτόμοι (π.χ. μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης).

ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ:

17. Τη στήριξη της πολιτιστικής συμμετοχής, της μάθησης και της κινητικότητας μέσω διαφόρων δράσεων στα προγράμματα «Δημιουργική Ευρώπη», Erasmus+ και Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης·
18. Την πρωτοβουλία του Ευρωπαϊκού Κόμβου Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η οποία αποσκοπεί στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στην πολιτιστική κληρονομιά·
19. Το γεγονός ότι η Eurostat επικαιροποίησε πρόσφατα τις στατιστικές της για τον πολιτισμό όσον αφορά την πολιτιστική συμμετοχή·
20. Χωρίς να προδικάζει το αποτέλεσμα των συζητήσεων για την περίοδο μετά το 2030, τη διεθνή εκστρατεία του #culture2030goal, που αποσκοπεί στην ενσωμάτωση ειδικού στόχου για τον πολιτισμό στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης για την Ατζέντα μετά το 2030·

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, ΣΤΟ ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ:

21. Να διασφαλίσουν και να προωθήσουν την ελεύθερη και ισότιμη πρόσβαση στον πολιτισμό σε όλα τα επίπεδα και χωρίς αδικαιολόγητες παρεμβάσεις ή εμπόδια —με παράλληλο σεβασμό της πολιτιστικής πολυμορφίας, της πολυγλωσσίας και των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, για παράδειγμα μέσω προγραμμάτων ή πρωτοβουλιών ανταλλαγών και κινητικότητας— για την αύξηση του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας και την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ πολιτισμού, καινοτομίας και βιωσιμότητας·
22. Να συνεχίσουν να παρέχουν ευκαιρίες συμμετοχής σε πολιτιστικές δραστηριότητες, μεταξύ άλλων με ψηφιακά μέσα, που αυξάνουν την απήχηση σε καινούργια ακροατήρια, συμπεριλαμβανομένων των νέων και, με την ευρεία έννοια, των ατόμων που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση στον πολιτισμό, συμβάλλοντας έτσι στη συμπεριληπτικότητα και την αίσθηση του ανήκειν στην κοινωνία·

23. Να διατηρήσουν τον διάλογο με τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας (ΤΠΔ) σχετικά με τη σημασία της ανάπτυξης κοινού και της προβολής, των καλά σχεδιασμένων και κατάλληλων ωρών λειτουργίας για τα πολιτιστικά ιδρύματα και των ημερομηνιών πολιτιστικών εκδηλώσεων που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες του κοινού·
24. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης των πολιτιστικών δραστηριοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς στην υλοποίηση και την εφαρμογή άλλων θεματολογίων πολιτικής, για παράδειγμα στους τομείς της περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, της καινοτομίας, της αστικής αναζωογόνησης, της ένταξης στην κοινότητα, της υγείας, της ευημερίας και της κοινωνικής φροντίδας, μεταξύ άλλων προσεγγίσεων, με αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει ο πολιτισμός όσον αφορά την ψυχική υγεία, και την προώθηση, για παράδειγμα, έργων πολιτιστικής συνταγογράφησης·
25. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο συνεργασίας με άλλους τομείς προκειμένου να ενσωματώσουν πτυχές της πολιτιστικής συμμετοχής στη λήψη πολιτικών αποφάσεων, στη χάραξη στρατηγικής και σε προγράμματα χρηματοδότησης εκτός της πολιτιστικής πολιτικής, και να εξετάσουν το ενδεχόμενο περαιτέρω ανάπτυξης μέτρων που θα εστιάζουν στην ουσιαστική και ισότιμη συμμετοχή όλων των ατόμων που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση στον πολιτισμό·
26. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο λήψης κατάλληλων μέτρων στον πολιτιστικό τομέα για την εξάλειψη των ανισοτήτων όσον αφορά την προσβασιμότητα στον πολιτισμό, τους πολιτιστικούς χώρους και τα μνημεία, με ιδιαίτερη έμφαση στα άτομα με αναπηρία, για παράδειγμα μέσω πολιτιστικών διαμεσολαβητών·
27. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο στήριξης των πολιτιστικών ιδρυμάτων που παρέχουν ευκαιρίες απασχόλησης σε άτομα με αναπηρία, συμπεριλαμβανομένων των καλλιτεχνών, και να εξετάσουν το ενδεχόμενο προώθησης της προβολής τους για τη μείωση του χάσματος στην απασχόληση μεταξύ των ατόμων με και χωρίς αναπηρία·

28. Να προωθήσουν την κοινωνική ένταξη όλων των ατόμων που αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στον πολιτισμό, εξετάζοντας το ενδεχόμενο ανάπτυξης πλαισίων πολιτικής και βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στρατηγικών και δημιουργίας των αναγκαίων συνθηκών μέσω μέτρων και κινήτρων που αίρουν τα διοικητικά, οικονομικά, γλωσσικά, κοινωνικοοικονομικά και άλλα εμπόδια στη συμμετοχή·
29. Να εξετάσουν, κατά περίπτωση, την ανάπτυξη τεκμηριωμένων και καλά σχεδιασμένων στρατηγικών πρόσβασης σε χώρους και μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένων λύσεων διαχείρισης που εξισορροπούν τη βελτιωμένη προσβασιμότητα για όλους τους επισκέπτες με σεβασμό στον μοναδικό χαρακτήρα, την ακεραιότητα και την αυθεντικότητα της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου.
30. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο στήριξης και τόνωσης των τοπικών πολιτιστικών οργανώσεων βάσης σε απομακρυσμένες, μικρές και/ή απειλούμενες με πληθυσμιακή συρρίκνωση περιοχές, με σκοπό την προώθηση πολιτιστικών προγραμμάτων από τη βάση προς την κορυφή και χωρίς αποκλεισμούς, τοπικών πολιτιστικών πρωτοβουλιών και συνεργατικών δομών·
31. Να εξετάσουν τρόπους ευαισθητοποίησης σχετικά με τις προκλήσεις που τίθενται στα άτομα που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση στον πολιτισμό·
32. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο στήριξης, κατά περίπτωση, της τυπικής, άτυπης και μη τυπικής εκπαίδευσης που προωθεί τη δραστηριοποίηση στον πολιτισμό. Στόχος είναι να τροφοδοτηθεί το πολιτιστικό ενδιαφέρον και τα ταλέντα, να κινηθεί η περιέργεια των νέων για τον πολιτισμό και να ενισχυθούν οι επιχειρηματικές τους δεξιότητες, ώστε να τονωθεί η ανάπτυξη των δημιουργικών δεξιοτήτων που απαιτούνται ώστε να οραματιστούν ένα καλύτερο μέλλον για την κοινωνία·

33. Να διευκολύνουν και να ενθαρρύνουν την ανάπτυξη βιώσιμων συμπράξεων μεταξύ σχολείων, καλλιτεχνών και πολιτιστικών οργανώσεων, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι οι δραστηριότητες αυτές είναι χωρίς αποκλεισμούς και προσβάσιμες σε όλα τα παιδιά, τους μαθητές και τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες, ιδίως σε εκείνους με αναπηρία· και να στηρίξουν τη διά βίου μάθηση και την πρόσβαση στην τυπική και άτυπη καλλιτεχνική εκπαίδευση και τις πολιτιστικές πρακτικές·
34. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας καινοτόμων και εύκολα προσβάσιμων μορφοτύπων προσαρμοσμένων στους νέους, προκειμένου να προωθηθεί η συμμετοχή τους στην πολιτιστική ζωή·
35. Κατά περίπτωση, να εξετάσουν το ενδεχόμενο επανεξέτασης των πολιτιστικών πολιτικών τους και των ρυθμίσεων χρηματοδότησής τους ώστε να ενθαρρυνθεί η στήριξη ενός ποικίλου φάσματος συμπεριληπτικών και συμμετοχικών πολιτιστικών οργανώσεων, συμπεριλαμβανομένων των κοινοτήτων βάσης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη την καλλιτεχνική ελευθερία·
36. Να προσπαθήσουν να μετριάσουν τα οικονομικά εμπόδια στη συμμετοχή και την εργασία στον πολιτιστικό τομέα, προωθώντας κίνητρα για να διασφαλιστεί ότι ο πολιτισμός είναι προσβάσιμος, καθώς και να δημιουργήσουν συνθήκες εργασίας που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα και των καλλιτεχνών⁸.

⁸ Πλαίσιο της ΕΕ για την κοινωνική και επαγγελματική κατάσταση των καλλιτεχνών και των εργαζομένων στους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργικότητας - https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0405_EL.html

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΤΗΣ
ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΑ:

37. Να εξετάσουν την εκπόνηση σχεδίων πολιτιστικών δικαιωμάτων ως εργαλείων για την συνοπτική παρουσίαση των προγραμματισμένων δράσεων στον τομέα των πολιτιστικών δικαιωμάτων, μαζί με ανάλυση των σημερινών καταστάσεων, προσδιορισμό ειδικών στόχων που πρέπει να επιτευχθούν και συγκεκριμένα μέτρα για την υλοποίηση.
38. Να συνεχίσουν να προωθούν τη δημιουργία μακροπρόθεσμων διατομεακών συνεργασιών και εταιρικών σχέσεων μεταξύ φορέων στους ΤΠΔ και, για παράδειγμα, εκπαιδευτικών, κοινωνικών, υγειονομικών φορέων και φορέων του τομέα της δικαιοσύνης, καθώς και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
39. Να συνεχίσουν να προωθούν την περαιτέρω ανάπτυξη των ψηφιακών ικανοτήτων των οργανισμών και των επαγγελματιών των ΤΠΔ, προωθώντας παράλληλα την αυτοέκφραση και την ψηφιακή ευημερία και αποτρέποντας το ψηφιακό χάσμα.
40. Να διατηρούν τακτικό διάλογο με τις πολιτιστικές οργανώσεις —συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων που εκπροσωπούν τα άτομα με αναπηρία, την κοινωνία των πολιτών και το ευρύ κοινό— για την ισότιμη πρόσβαση στον πολιτισμό, με ιδιαίτερη έμφαση στην ψηφιοποίηση και τον σεβασμό της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας, καθώς και στην προσαρμογή των υφιστάμενων υπηρεσιών σε διάφορες μορφές αναπηρίας και ελλειμμάτων ή την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών για τον σκοπό αυτόν.

41. Να ενθαρρύνουν την έρευνα που αποσκοπεί στην τεκμηριωμένη αξιολόγηση, βάσει δεδομένων, των πολιτιστικών αναγκών και συνηθειών των ατόμων που αντιμετωπίζουν εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στον πολιτισμό αναλυτικά ανά πληθυσμιακή ομάδα· να παρέχουν περαιτέρω κατάρτιση στους επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα που εργάζονται σε συναφείς τομείς·
42. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο περαιτέρω μελέτης των παραγόντων που εμποδίζουν την πρόσβαση στον πολιτισμό, εστιάζοντας στις αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές και/ή στις περιοχές με αυξημένη πιθανότητα πληθυσμιακής συρρίκνωσης, σε κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, αναπηρίες, προβλήματα υγείας, στερητικές της ελευθερίας ποινές, φύλο, ηλικία και μορφωτικό επίπεδο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την εξέταση διαφορετικών επιπέδων και τομέων πρόσβασης, διαρθρωτικών, καθώς και σωματικών, γλωσσικών και ψυχολογικών εμποδίων·
43. Να εξετάσουν, σε συνεργασία με την ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών της Eurostat που ασχολείται με τις στατιστικές για τον πολιτισμό, τρόπους βελτίωσης της τρέχουσας μέτρησης της πολιτιστικής συμμετοχής. Στόχος είναι η παροχή συχνότερων και καλύτερα στοχευμένων στατιστικών για τον πολιτισμό και η ανάλυση της σχέσης μεταξύ πολιτισμού και υγείας, κοινωνικών και οικονομικών ζητημάτων, ιδίως όσον αφορά τις κοινωνικοοικονομικές ανισότητες·
44. Να λάβουν περαιτέρω μέτρα για την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των κρατών μελών και να την καταστήσουν διαθέσιμη στην Europeana μέσω εθνικών συσσωρευτών· να συνεχίσουν την ανάπτυξη του κοινού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά, ώστε να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή δεδομένων πολιτιστικής κληρονομιάς πέραν των εθνικών συνόρων και, ως εκ τούτου, να διευκολυνθεί η ευρύτερη πρόσβαση στην ευρωπαϊκή κληρονομιά και η περαιτέρω χρήση της·
45. Να εξετάσουν το ενδεχόμενο η πολιτιστική συμμετοχή και η ενίσχυση των πολιτιστικών υποδομών να συμπεριληφθούν ως στόχος στις μελλοντικές επικαιροποιημένες εκδόσεις των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

46. Να προαγάγει τη δικτύωση επαγγελματιών που διοργανώνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες για άτομα που αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση στον πολιτισμό. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στον πληθυσμό των προαστιακών, μεταβιομηχανικών, αγροτικών και απόκεντρων περιοχών, των εξόχως απόκεντρων περιοχών και των περιοχών εκείνων που διατρέχουν κίνδυνο πληθυσμιακής συρρίκνωσης ή κοινωνικού αποκλεισμού.
47. Να αξιοποιήσει τις υφιστάμενες ευκαιρίες συλλογής, οργάνωσης και προβολής, με τρόπο που επιτρέπει την αναζήτηση, των ορθών πρακτικών των κρατών μελών σχετικά με τη διευκόλυνση της πρόσβασης στον πολιτισμό για τα άτομα που αντιμετωπίζουν εμπόδια.
48. Να συνεχίσει να δίνει προτεραιότητα στην πολιτιστική συμμετοχή και να διευκολύνει την πρόσβαση στον πολιτισμό στο πλαίσιο των τρεχουσών και των μελλοντικών εργασιών της, για παράδειγμα μέσω του εν εξελίξει προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027).
49. Να εξετάσει τη δυνατότητα συμπερίληψης πολιτιστικών πτυχών στη δράση παρακολούθησης που διενεργείται στα κράτη μέλη από την AccessibleEU⁹, με ιδιαίτερη προσοχή στην προσβασιμότητα του πολιτισμού.
50. Να ενθαρρύνει την έρευνα σχετικά με την κοινωνική πολυμορφία των ΤΠΔ στην ΕΕ και την επακόλουθη επιρροή στην πολιτιστική συμμετοχή.
51. Να διερευνήσει τη δυνατότητα διεξαγωγής έρευνας του Ευρωβαρόμετρου για την εκτίμηση των στάσεων και των απόψεων των ανθρώπων στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τη συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες και την πρόσβαση στον πολιτισμό —με ιδιαίτερη έμφαση στις τυπικές και άτυπες πολιτιστικές δράσεις, καθώς και στους μη χρήστες— και του δυνητικού ρόλου του πολιτισμού στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων.
52. Να διερευνήσει κατά πόσον η πρόσβαση με μειωμένη χρέωση σε πολιτιστικά ιδρύματα και πολιτιστικό περιεχόμενο στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα μπορούσε να συνδεθεί με την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα.

⁹ https://accessible-eu-centre.ec.europa.eu/index_en#:~:text=About%20AccessibleEU,-AccessibleEU%20is%20one&text=It%20is%20a%20resource%20Centre,on%20equal%20basis%20with%20others.

ΟΡΙΣΜΟΙ:

Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- «*Πρόσβαση στον πολιτισμό*» είναι η δυνατότητα όλων των ατόμων, ανεξάρτητα από το υπόβαθρο, τις ικανότητες ή τις περιστάσεις τους, να συμμετέχουν πλήρως σε πολιτιστικές δραστηριότητες και εμπειρίες.
- Η «*πολιτιστική συμμετοχή*» περιλαμβάνει μια ποικιλία ενεργητικών και παθητικών πολιτιστικών δραστηριοτήτων, όπως το να πηγαίνεις στον κινηματογράφο και στη βιβλιοθήκη, να παρακολουθείς ζωντανές παραστάσεις, να επισκέπτεσαι πολιτιστικούς χώρους (ιστορικά μνημεία, μουσεία, αίθουσες τέχνης ή αρχαιολογικούς χώρους) ή να ασκείς καλλιτεχνικές δραστηριότητες και να δημιουργείς περιεχόμενο.
- Το «*Βραβείο Προσβάσιμης Πόλης*» (*Access City Award - ACA*) δημιουργήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2011 για την επιβράβευση πόλεων που έχουν δώσει προτεραιότητα στην προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρία. Ο διαγωνισμός απονέμει χρηματικό βραβείο στις πόλεις που αντιμετωπίζουν την προσβασιμότητα μέσω μιας ολιστικής προσέγγισης. Οι κύριοι τομείς του βραβείου είναι οι εξής: 1) δομημένο περιβάλλον και δημόσιοι χώροι, 2) μεταφορές και συναφείς υποδομές, 3) πληροφορίες και επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένων των νέων τεχνολογιών, και 4) δημόσιες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες.
- Η «*δημιουργική οικονομία*» (γνωστή και ως «*πορτοκαλί οικονομία*») είναι μια εξελισσόμενη έννοια που βασίζεται στη συμβολή και τις δυνατότητες των δημιουργικών αγαθών να συμβάλουν στην οικονομική μεγέθυνση και ανάπτυξη. Περιλαμβάνει οικονομικές, πολιτιστικές και κοινωνικές πτυχές που αλληλεπιδρούν με τους στόχους της τεχνολογίας, της διανοητικής ιδιοκτησίας και του τουρισμού.

- Ο όρος «πολιτιστική συνταγογράφηση» ή «κοινωνική συνταγή βασισμένη στον πολιτισμό» αναφέρεται στην πρακτική κατά την οποία επαγγελματίες του τομέα της υγείας συνιστούν πολιτιστικές δραστηριότητες, όπως επισκέψεις σε μουσεία, θέατρο, μαθήματα χορού ή εγχειρήματα κοινοτικής τέχνης για τη βελτίωση της ψυχικής και σωματικής υγείας των ασθενών. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στη μείωση του άγχους, στην ενδυνάμωση των κοινωνικών δεσμών και στην ενίσχυση της συνολικής ευημερίας.
- Η προσέγγιση «Σχεδίαση για όλους» είναι μια φιλοσοφία σχεδίασης που αποσκοπεί στη δημιουργία προϊόντων, υπηρεσιών και χώρων που είναι προσβάσιμα και αξιοποιήσιμα από όσο το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους.
- Οι «πολιτιστικοί διαμεσολαβητές» είναι επαγγελματίες που διευκολύνουν την πρόσβαση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων σε πολιτιστικά έργα και παραγωγές με ανεπίσημο και εξατομικευμένο τρόπο. Η διευκόλυνση αυτή περιλαμβάνει την άρση πιθανών εμποδίων και την προσαρμογή της διαμεσολάβησης σε άτομα με αναπηρίες και άλλες ειδικές ανάγκες. Η πολιτιστική διαμεσολάβηση είναι η διαδικασία που βοηθά τους ανθρώπους να κατανοήσουν πλήρως τις τέχνες μέσω της απασχόλησης και της συμμετοχής τους.
- Το «σχέδιο πολιτιστικών δικαιωμάτων» είναι ένα πλαίσιο που έχει σχεδιαστεί για την υλοποίηση δράσεων στον τομέα των πολιτιστικών δικαιωμάτων. Περιγράφει τις πρωτοβουλίες που πρέπει να αναληφθούν, ενσωματώνει αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης, προσδιορίζει συγκεκριμένους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν και περιγράφει λεπτομερώς ειδικά μέτρα που απαιτούνται για τη διασφάλιση της εκπλήρωσης των εν λόγω στόχων.
- Οι «συσσωρευτές» συνεργάζονται με ιδρύματα πολιτιστικής κληρονομιάς για να καταστήσουν τα δεδομένα τους προσβάσιμα μέσω της Europeana και άλλων ψηφιακών πλατφορμών στα κράτη μέλη για την ανταλλαγή των δεδομένων τους μέσω του χώρου δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά (<https://pro.europeana.eu/page/aggregators>)

ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:

Συνθήκες της ΕΕ

- Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2012/C 326/02).

Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα με έμφαση στην ανάπτυξη κοινού (2017/C 425/03).
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ανάκαμψη, την ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας (2021/C 209/03).
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενδυνάμωση των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας μέσω μιας ανάπτυξης κοινού βάσει δεδομένων (C/2024/3542).
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικό πόρο για μια βιώσιμη Ευρώπη (2014/C 183/08).
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη συμμετοχική διακυβέρνηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (2014/C 463/01).
- Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).
- Οδηγία του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK, όσον αφορά τους συντελεστές του φόρου προστιθέμενης αξίας που εφαρμόζονται σε βιβλία, εφημερίδες και περιοδικά (ΕΕ L 286 της 14.11.2018, σ. 20)
- Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023–2026) (2022/C 466/01).
- Ψήφισμα του Συμβουλίου της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τη δυνατότητα πρόσβασης στην πολιτιστική υποδομή και τις πολιτιστικές δραστηριότητες για τα άτομα με αναπηρίες (2003/C 134/05).
- Έκθεση της ομάδας εμπειρογνομόνων της ανοικτής μεθόδου συντονισμού (ΑΜΣ): «From social inclusion to social cohesion – The role of culture policy» (Από την κοινωνική ένταξη στην κοινωνική συνοχή — Ο ρόλος της πολιτικής για τον πολιτισμό), 2019.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής της πλατφόρμας της κοινωνίας των πολιτών για την πρόσβαση στον πολιτισμό
- Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά [C (2021) 7953 final].
- Σύσταση της Επιτροπής για την ψηφιοποίηση και την επιγραμμική προσβασιμότητα πολιτιστικού υλικού και για την ψηφιακή διαφύλαξη (2011/711/ΕΕ).
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό [COM(2018) 267 final].
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Ένωση ισότητας: στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030» [COM(2021) 101 final].
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών – Ισχυροποίηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσω της εκπαίδευσης και του πολιτισμού [COM(2017) 673 final].
- Στατιστικές της Eurostat για τον πολιτισμό

- Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Culture and Democracy, the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research» (Πολιτισμός και δημοκρατία, τα στοιχεία. Πώς η συμμετοχή των πολιτών σε πολιτιστικές δραστηριότητες ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, τη δημοκρατία και την κοινωνική συνοχή: διδάγματα από τη διεθνή έρευνα), 2023.
- Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Δράσης για την Πολιτιστική Κληρονομιά, έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, 2019.
- Έκθεση με τίτλο «Policies and good practices in the public arts and in cultural institutions to promote better access to and wider participation in culture» (Πολιτικές και καλές πρακτικές των δημόσιων καλλιτεχνικών και πολιτιστικών ιδρυμάτων για την προώθηση της καλύτερης πρόσβασης και ευρύτερης συμμετοχής στον πολιτισμό), 2012.
- «Study on audience development — How to place audiences at the centre of cultural organisations» (Μελέτη για την ανάπτυξη κοινού — Πώς να τεθούν τα ακροατήρια στο επίκεντρο των πολιτιστικών οργανώσεων), 2017.
- Έκθεση αναζήτησης ιδεών της πλατφόρμας Voices of Culture: «Social inclusion: partnering with other sectors» (Κοινωνική ένταξη: σύμπραξη με άλλους τομείς), Οκτώβριος 2018.
- Έκθεση της πλατφόρμας Voices of Culture: «The role of culture in non-urban areas of the European Union» (Ο ρόλος του πολιτισμού στις μη αστικές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης), 2020.
- Εργαστήριο για τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών της ΕΕ σχετικά με τον πολιτισμό για την κοινωνική συνοχή, 2020.
- Έκθεση της πλατφόρμας Voices of Culture με τίτλο «Youth, Mental health and Culture» (Νεολαία, ψυχική υγεία και πολιτισμός), 2023.

- Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστοτόπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (EE L 327 της 2.12.2016, σ. 1).
- Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (EE L 151 της 7.6.2019, σ. 70).
- Οδηγία (ΕΕ) 2017/1564 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με ορισμένες επιτρεπόμενες χρήσεις ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων και των ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/29/ΕΚ για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (EE L 242 της 20.9.2017, σ. 6).
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1563 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη διασυνοριακή ανταλλαγή μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών αντιγράφων σε προσβάσιμο μορφότυπο ορισμένων προστατευόμενων έργων και άλλων αντικειμένων προστασίας δυνάμει δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων προς όφελος των τυφλών, των αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων (EE L 242 της 20.9.2017, σ. 1).
- Οδηγία (ΕΕ) 2019/790 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα στην ψηφιακή ενιαία αγορά και την τροποποίηση των οδηγιών 96/9/ΕΚ και 2001/29/ΕΚ (EE L 130 της 17.5.2019, σ. 92).

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2022 προς επίτευξη ίσων δικαιωμάτων για τα άτομα με αναπηρία (2022/2026(INI)).
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τους διαρθρωτικούς και οικονομικούς φραγμούς στην πρόσβαση στον πολιτισμό (2017/2255(INI)).
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Μαρτίου 2022 σχετικά με τον ρόλο του πολιτισμού, της εκπαίδευσης, των μέσων ενημέρωσης και του αθλητισμού στην καταπολέμηση του ρατσισμού (2021/2057(INI))
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την εφαρμογή του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον πολιτισμό και της στρατηγικής της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις (2022/2047(INI)).
- Λεπτομερής ανάλυση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο: «Πρόσβαση στον πολιτισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Ιούλιος 2017.
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τους διαρθρωτικούς και οικονομικούς φραγμούς στην πρόσβαση στον πολιτισμό (2017/2255(INI)).

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

- Γνωμοδότηση με θέμα «Η συμβολή των αγροτικών περιοχών της Ευρώπης στο Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018 για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της αστικής/αγροτικής συνοχής» (EOKE 2018/01641).
- Γνωμοδότηση με θέμα «Εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και κοινωνικής ένταξης όσον αφορά την πρόσβαση στον πολιτισμό και τη διά βίου μάθηση και η θέση των δημόσιων πολιτιστικών ιδρυμάτων στη διεργασία αυτή» (SOC/809-EESC-2024)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών

- Προώθηση των πολιτιστικών πολιτικών στις αγροτικές περιοχές στο πλαίσιο των στρατηγικών ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής και της Ατζέντας του 2030 (C/2024/1040)

Ηνωμένα Έθνη

- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, του 2006.
- Διεθνές σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα, 1966.
- Διεθνές σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, 1966.
- Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα του παιδιού, 1989.
- Έκθεση της UNCTAD για το εμπόριο και την ανάπτυξη το 2023:
<https://unctad.org/publication/trade-and-development-report-2023>
- Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών για το μέλλον, 2024.

UNESCO

- Παγκόσμια διάσκεψη της UNESCO για τις πολιτιστικές πολιτικές και τη βιώσιμη ανάπτυξη — MONDIACULT 2022: <https://www.unesco.org/en/articles/unesco-world-conference-cultural-policies-and-sustainable-development-mondiacult-2022>
- Σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων.
- Πλαίσιο της UNESCO για την εκπαίδευση στον τομέα του πολιτισμού και των τεχνών. 2024.

Άλλα έγγραφα

- Διακήρυξη του Κάθερες των υπουργών Πολιτισμού της ΕΕ, 25-26 Σεπτεμβρίου 2023, υπό την ισπανική Προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- ESSnet-Culture, Τελική έκθεση του δικτύου για τον πολιτισμό του ευρωπαϊκού στατιστικού συστήματος, 2012: https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/library/reports/ess-net-report_en.pdf
- Συλλογή δεδομένων των στατιστικών της ΕΕ για το εισόδημα και τις συνθήκες διαβίωσης (EU-SILC) <https://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/information-data>
- Χάρτης του Πόρτο Σάντο, 25 Απριλίου 2021: <https://portosantocharter.eu/the-charter>
- Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τον ρόλο του πολιτισμού, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου στη συνδρομή αντιμετώπισης των παγκόσμιων προκλήσεων [CM/Rec (2022) 15].
- «Culture's contribution to health and well-being» (Η συμβολή του πολιτισμού στην υγεία και την ευημερία), έκθεση CultureForHealth, 2023.
- «Arts and Health: supporting the mental well-being of forcibly displaced people» (Τέχνες και υγεία: στήριξη της ψυχικής ευεξίας των βίαια εκτοπισμένων ατόμων), Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και CultureForHealth, 2022.